

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926, 15 Décembre No218

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبومان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذ لیسسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جنگال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۱۸-۱۵ کانون اول ۹۲۶

قارئلر مترك انتقاد و ملاحظه‌سی

طبیعتك نصیحتی

مدھش حضوری وار هر فلسفه‌نك،
هپسندہ ذكلك شہبہ‌سی کیزی،
بوتون طبیعتی دیکلدم دمین،
امیدہ اونونوپ عبادتی :

اسکی برماصا لدر خلفتک سری،
حیات دنیلن بوکھنہ مہیدہ؛
یوز سورر وجد ایله جالا هر فانی،
سوسلی مہبلرک اشیکارینہ .

اینانما هر علمہ، هر فلسفه‌یہ؛
دون کولن آغلایان طوبرارقد شیمدی .
نه قالدی سودبکک وجوددن ایشته،
دکلی صاارامش بر اوت دمتی ؟.

اینانما خیالہ، حسہ، هر شیشہ،
اینانما طوغریلق هپ یالاندندر؛
اینانما برشیشہ، عشقه، ایوہ،
اینانما نظیدیک ثولوم، نیساندر .

اینانما آلدانا انسان سوزینہ،
اینانما اینانما یالاندندر هر سر؛
خالق‌ده بندہدر مخلوق‌ده بندہ،
کائنات ایادی بر تبدلدر .

اجسامہ سامہ

اجتهاد :

بتر فضیلتہ، حب فضیلہ قطعاً اینانمای وعظ ایددرز و بوزہ
ایمان تام الہ مؤمن اولماقلہ قوتلکم لزومنه قانع بولونورز .
هیچ برشیشہ اینانماقبسزین یا شامانک امکانی وقیمتی یوقدر .

شوراسنی‌ده هر حالہ نظر دقتہ عرض ایتہلیز : معروف
دیکسیونہرینک 337-338 نجی صحیفہ لراندہ F.Loliée دخی
(قامیل فلاماریون) ک ترجمہ حالہ و اثرلینہ تخصیص ایتدیکی
یازی‌یہ شو سطرلرله نہایت ویریور :

Au point de vue philosophique, l'idée
d'un Dieu, d'une Providence, est tout à
fait absente de sa cosmogonie.

که « فلسفه نقطہ نظرندن بر الہ، بر اطاف سبجانی فکری،
اونک قوزموغونیا سندنہ تکیونندہ تماماً غیر موجوددر » دیہ
ترجمہ ایدہرز ..

کچن نسخه مزده، « آطلر واپورندہ صحتلر » سرنامہ ی
آنتندہ فاضل احمد بکک ذکر : Flammarion ه عطف
ایتدیکی فرانسه‌یہ برقره واردی که ترجمہ‌ی شو ایدی :
بتون بوشیار [یعنی ثوابت و سیاراتک سکون و اوحرکتلری]
برالہ یوقش کچی وقوعه و ظهوره کلبر « فی الحقیقه کرغی ارض
سا کتلرینک شیمدی یہ قادر الہ تحیه ایتش اولدقلری ذات
موجود دکادر . مصرلی لک Osiris ی عبرانی لک Jehovah
سی، خرسیتیانلرک بابا الہی و اوغول الہی و خلاصہ کلام مسلمان
لرک الہ اکبری، هپ انسانی تصورلدر . انسان طرفندن یار ایتلمش
شخصیت لدر، که بولدرده انسان یالکز اک یوکسک امللری
واک علوی فضیلتلری دکل ازجله و بالخاصه اک قابا خیانتلری،
اک فاسق سیئات اخلاقه لرینہ تجسم ایتدیر مشلدر . (فرانسہ) ی
حمایہ ایدن، (انکاترہ) یی حمایہ ایدن، (آلمانیا) یی حمایہ ایدن،
بتون شقاقری و باربارقلری حمایہ ایدن، ظلم و تضیقارک و جنایتلرک
تنالی اولان بولیم ذات یوقدر و هیچ برزمان موجود اولماشدر .
(آنقره) ده فاضل و فیمتدار بر قارئلر آلدیغمز مکتوبده
شو سطرلر واردر :

« (اجتهاد) ی لذتله اوقویورم . . . صوک نسخه‌ده بر
یا کاشلق وار کچی کلدی . فاضل احمد بکک Mécanique
céleste دن نقل ایتدیکی فقره نیم خاطرمدہ قالدیغنه کوره
(لاپلاس) کدر . چونکه اولا (فلاماریون) ک بو اسمده بر
کتابی یوقدر، ثانیاً بو ذات سیریتو آلیست وده نیستدر؛
(Uranie) نامندہ بر رومانی منحصراً روحک لایعوتاغی اثبات
مقصیدله یازمشدر؛ برده الہیک موجودتینی اثبات ایچون
Dieu dans la Nature آدی بر اثر تألیف ایتشدر . بو
اعتبارله اوقره‌نک (قامیل فلاماریون) ه عائد اولسی پک آز
محتملدر . « مه قانیک سه لهست » (لاپلاس) ک پک معروف
بر کتابیدر . (لاپلاس) ده آتہ [ناخدا] در . اکر مقاله کورده
برحافظه قوتی دعواسی اولماسه یدی، بواهمیتسز مسئله‌ی اوزون
اوزادی یہ یازمایه لزوم کورمزدم ..

ع .

اجتهاد : مسئله‌نک ایضاح و مدافعه‌سینی اساساً فاضل احمد
بک برادر مزده بر افریز . « مه قانیک سه لهست » فی الحقیقه Athé
اولان Marquis de La Place کدر؛ بو کتابده هیچ
الہ اسمی‌نک کچمه‌مه‌سی (بوناپارت) ک نظریته چارعیش؛ سببی
صورمشدر . (مارکی دولاپلاس) ک (ناپولیون بوناپارت) :
Sire! je n'ai pas eu besoin de cette
hypothèse:

یعنی « حشمت‌آب ! بو فرضیه یہ احتیاج کورمدم » دیہ
جواب ویرمش اولدینی مشهوردر . قامیل فلاماریون، (لاپلاس) ک
« مه قانیک سه لهست » ندن مستخرج مذکور فقره‌سینی ذکر
ایتش اولماق محتملدر . بوراده مطلوب، قائل دن زیاده قولدر .